15. Jaar, No 28. 's HERTOGENBOSCH. Dingsdag 7 Maart 1843

DE NOORD BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT? HORATIUS.

ABONNEMENTS - PRIJS
Voor de Stad . . f 12.
Franco per post. » 14.

(Verschijnende driemalen ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents zegel.

DE TIJDGENOOT

EN HET

STANDBEELD

VOOR

PRINS WILLEM DEN I.

(*Zie het vorig Numme*)

De tweede beschuldiging, welke de *Tijdgenoot* tegen ons uit, en tracht te motiveeren, is, dat wij partijdig geweest zijn in het terug zien op de tijden der republiek, als op tijden van *langdurige* en ZWARE onderdrukking.

De *Tijdgenoot* zegt, dat de verdrukking in den geest des tijds lag, en begint met eene vergelijking te maken tusschen de protestanten van Nederland, en de Katholijke Rijken van het Zuider gedeelte van Europa, zonder in het minst te bedenken, of die vergelijking wettig is.

Nederland gaf voor te strijden voor de burgerlijke en godsdienstige vrijheid, en daarom schaarden zich ook deszelfs Katholijke inwoners onder dezelfde banier. Maar toen men door gezamenlijke pogingen Spanje van den vaderlijken bodem verdrongen had, maakten zich de protestanten van de magt meester, sloten de Katholijken niet alleen geheel uit, maar, en terwijl zij de Katholijke Godsdienst van den oud-vaderlijken grond verbanden, hadden zij de geldgierige taktiek van die in het geheim te dulden, onder een onverbreekbaar juk van geldafpersingen, welke men door allerhande knevelarijen den braven Katholijken wist te doen betalen. En het is dat schandig systeem, dat men 200 jaren heeft volgehouden, dat de *Tijdgenoot* durft noemen, verdraagzaamheid der voorouders, waaraan wij het voortduren der Katholijke godsdienst in Nederland te danken hebben.

Wij ontkennen niet, dat de onverdraagzaamheid in sommige Katholijke rijken tegen de protestanten zeer veel verder gegaan is. Maar de omstandigheden waren andere, dan in Nederland. De Katholijke vorsten van het Zuiden van Europa voerden de verdrukking niet in onder den schijn van vrijheid. Zij beleden openlijk het beginsel, dat zij het protestantismus niet dulden wilden. En *moet* daartoe niet aanleiding gegeven hebben, de, uit een politiek oogpunt beschouwd, onrustbarende omstandigheid, dat de hervorming, overal waar zij uitbrak, met geweldadigheden en oproer gepaard ging?

Ziedaar wat de *Tijdgenoot* vergeten heeft te vermelden, en wat hem overtuigt van *partijdigheid* in het terug zien op de tijden der hervorming.

Wij laken overigens met den *Tijdgenoot* al de geweldadige maatregelen en wreedheden, welke soms onder den dekmantel van Godsdienst, uit een politiek inzigt, door Katholijke vorsten tegen de protestanten zijn aangewend. De *Tijdgenoot* moge ons ten laste leggen, dat wij daarover in onze artikelen niet gesproken hebben. Het is een blijk van de zwakheid der zaak, welke hij verdedigt. Hij heeft het geschil op een ander terrein willen overbrengen, omdat de grond, waarop de zaak behandeld werd, hem geen steun beloofde. Hij wist met ons, dat wij slechts over Nederland schreven, en daarom niets over de vorsten van Zuid-Europa te zeggen hadden.

En ziedaar dan alles, wat de *Tijdgenoot* over het eerste punt van ons artikel over het standbeeld van Willem I. had in te brengen. Het andere punt heeft hij daargelaten. Hij heeft wel is waar in den aanvang zijns betoogs zich met eene magtspreuk van hetzelve trachten te ontdoen; maar daardoor juist datgene bevestigd, wat wij beweerden: «Men weet, zegt hij, welke verdraaijingen in den *Noord-*»*Brabander* gebezigd zijn om zekere partij »van oproer te beschuldigen.» Alweer eene beschuldiging magtspreukig in het midden gebragt.... zonder bewijs. Men weet, zegt hij. Inderdaad men weet maar al te veel, wat sommige lieden niet gaarne geweten willen hebben. In het *Nederlandsch Nieuwsblad* van den 4 Maart wordt niet niet onduidelijke woorden omschreven, wat zekere partij in ons vaderland bedoelt. Dit is een teeken, dat de regering opmerkzaam geworden is, op hetgene wij haar verscheiden malen onder het oog bragten. Wij willen er dus niet verder over spreken.

Alleen willen wij nog éene bedenking aanstippen, welke ons de schrijver van het in ons voorlaatst nummer voorkomende stuk gemaakt heeft. Hij noemt het onvoorzigtig de ingewikkelde bedreigingen der Dominocratie in het geheugen te roepen. Wij weten niet waarom. Zij zijn openlijk gedaan; waarom zouden wij die dan niet openlijk mogen herinneren? — Wij vreezen die niet. O Hemel neen! — Maar wij wilden de regering daarom niet te minder op de strekking der Dominocratie opmerkzaam maken, omdat wij gedachten, dat een niet gevaarlijke vijand gevaarlijk wordt, wanneer men hem te klein acht. De regering nu is opmerkzaam, ons doel is bereikt; en wij willen er dus geen woord meer over verliezen.

Op het overige, dat de *Tijdgenoot* heeft aangevoerd, te antwoorden, zou tijd verbeuzelen zijn. Zij die dat geschrift gelezen hebben, zijn in staat geweest zich te overtuigen, dat het veel bevat van die soort van declamatie, waarover de *Katholiek* onlangs zeer geestig eenige regels heeft voorgeschreven, welke wij in ons nummer van den 18 Febr. hebben overgenomen.

Wij eindigen met den *Tijdgenoot* te verzoeken, dat artikel van den *Katholiek* nogmaals te lezen, dewijl hij de waarschuwing niet schijnt te hebben opgemerkt, welke door gemeld tijdschrift welwillend daarbij was gevoegd. « Zorg, zoo zeide de *Katho-*» *liek*, dat uwe *declamatie* doorwreven zij » van uitdrukkingen en gezegden, die door » uwe wederpartij *niet kunnen* gebruikt » worden; anders zou deze in staat zijn » uw opstel om te keeren en tegen u te » wenden.» Het blijkt niet, dat de *Tijdgenoot*, in het door ons bestreden artikel, daaraan gedacht heeft.

Het fransch ministerie heeft na drie dagen discussie, de meerderheid behouden. Zie onder de nieuwstijdingen.

SPANJE

Een godsdienstig tijdschrift, hetwelk tot heden zonder staatkundige kleur te Madrid uitkwam, *El Reparador*, is thans in een dagblad veranderd, en heeft vrijelijk het opschrift der zuivere monarchie ten banier opgestoken: De Koning, het vaderland, de wet! zegt het; dit is deszelfs leus. Het proclameert dat de meerderheid in Spanje de monarchie verlangt volgens hare oude voorwaarden; het doet een overzigt over hetgeen sedert tien jaren in de gemoederen is omgegaan: « De woedenste demagogen van het jaar 1835, zegt het, zijn het volgende jaar *gematigden* geworden; de opstandelingen van September 1840, en de hoofden zelfs van alle partijen vereenigen zich, matigen zich, smelten zich in een, en vragen luide dat er niets meer dan *Spanjaarden* zijn mogen: geen gelukkiger dag dan die waarop de begoochelingen verdwijnen!» De opinie, die door deze woorden wordt uitgedrukt, moet overal in Spanje worden verspreid. De omwenteling heeft tot heden toe met weelde getoond, al het onvruchtbare dat zij bevat. Men belijdt vele begoochelingen; men erkent, in het binnenste zijner ziel, zijne vroegere hartstogten,

en woede; een woord door eenen voornamen persoon gesproken, zou in staat zijn om alle Spanjaarden elkander als broeders te doen beminnen. In een plegtig oogenblik, ondervroeg Barcelona van alle banden vrij, zich zelven, en begeerde constituerende cortes, en geheel Spanje, zou indien het hare vrijheid terug kreeg, geenen anderen kreet doen hooren. Alle voorstellen zijn gedaan en verworpen, er blijft niets over dan eene eendragtige oplossing te geven.

De arbeid van *den Reparador* verdient, wegens de ernstige omstandigheden waarin Spanje zich bevindt, de aandacht van alle weldenkende lieden.

(*Univers*)

FRANKRIJK

Kamer der Gedeputeerden. Vervolg der zitting van den 1. Maart.

Na den Heer Mousseau de Givré, kwam de heer Dufaure aan het woord, die het kabinet twee jaren ondersteund heeft en nu met de zijnen is afgevallen. Hij weigert zijne verdere ondersteuning aan het kabinet, om dat hetzelve verschillende politieke hervormingen in het oneindige uitstelt. De Heer Guizot heeft den spreker goed beantwoord, en getracht aan te toonen, dat tot die afval geene wettige redenen bestonden. De Heer Dufaure heeft getracht zijne handelwijs te kleuren en van af zijne plaats betoogd, dat tot zijn afkeer van het kabinet ook de buitenlandsche politiek had bijgedragen.

— *Zitting van den 2 Maart.* De tribunes zijn overvol. Alle ministers zijn tegenwoordig. Er worden luidruchtige gesprekken in alle deelen der zaal gevoerd. De Heeren Guizot, Thiers, Barrot en Lamartine nemen daaraan deel. Kwartier voor 2 ure wordt de zitting geopend.

Na eene redevoering van den Heer Peltreau de Villeneuve, welke men niet verstaan kon, en vóór die van den Heer Harle, welke men niet heeft willen aanhooren, heeft de Heer Tocqueville de inlandsche politiek levendig bestreden. Hij verweet het kabinet, dat het zijn steun zoekt niet in de zedelijkheid maar in hetgene de maatschappij het laagste in zich bevat, dat is den eigenbaat.

De Heer de Larcy geeft eenige aanmerkingen over Spanje. De Heer de Vatry spreekt ten gunste van het kabinet; en wordt op de tribune opgevolgd door den Heer Lamartine, die in eene lange redevoering aanhoudend de aandacht der vermoeide en afgetrokken kamer heeft bezig gehouden. Het punt, waarvan hij uitging, was: dat Frankrijk sinds 1835 door al de elkander opgevolgde ministerien noch binnen noch buitenlandsch op een haar waardig standpunt was gehouden. Hij had zulks, wat het binnenlandsch beheer betreft, in eene voorgaande rede aangetoond; en hij spreekt daarom nu slechts over de buitenlandsche politiek. Hij zegt, dat men van twee dwaalbegrippen is uitgegaan. Vooreerst heeft men zich verbeeld, dat de groote mogendheden tegen Frankrijk verbonden waren; en ten andere dat de Fransche natie gereed stond om op Europa aan te vallen. De Heer Lamartine heeft getracht de ongegrondheid dier beide stellingen aan te toonen, en de gevolgen van de houding der Fransche politiek berekend. Overal is Frankrijks invloed verminderd. Twee gelegenheden, zoo als er weinige komen, hadden zich opgedaan, om Frankrijks invloed te doen gelden. Het Oosten en Spanje zij hebben alleen gestrekt om Frankrijk nog voor langen tijd van dat aanzien te berooven, waarop het regt heeft, omdat het voordurend systeem van alle ministerien, zich ter gelegenheid dier vraagpunten niet heeft weten te doen gelden. De redenaar heeft veel sympathie ontmoet in de kamer. Hij heeft oogenblikken gehad, dat de geheele kamer eenparig toejuichte. Ook andere, waarin hij de driften der kamer gaande maakte, vooral toen hij eindigende, den minister toeriep: » dat spel moet een einde nemen; Frankrijk moet ophouden Frankrijk te zijn, of gijlieden moet ophouden op hetzelve ten last te verstrekken.

Den heer Guizot heeft den redenaar beantwoord. Zijne redevoering was schoon; hij heeft zijne zaak met veel welsprekendheid verdedigd, en is den Heer de Lamartine op den voet gevolgd. Of hij echter geslaagd is, denzelven te wederleggen, is eene vraag welke ontkennend beantwoord wordt. De Heer Guizot heeft meer uit een parlementair oogpunt, dan over het wezen der zaak geredeneerd, en is geëindigd met de parlementaire vormen te vergeten, toen hij den persoon des konings onder de debatten vermengde.

— *Zitting van den 3 Maart.* De Heer de Lamartine heeft het woord, om de rede van den Heer Guizot van daags te voren, te beantwoorden. De zitting van dezen dag heeft lang geduurd. Verscheidene notabiliteiten voerden het woord. Billaut, Janvier, Mauguin, Odilon Barrot, Lacrosse, Guizot herhaalde malen, en de minister van binnenlandsche zaken hebben de aandacht der kamer geboeid. Wij kunnen van daag nog slechts den uitslag der stemming mededeelen. Des avonds ten 8 uren is de vergadering tot geheime stemming overgegaan. Er waren 439 leden tegenwoordig. De volstrekte meerderheid was 220. Voor het amendement van den Heer Lacrosse, dat is, tegen het ministerie, hebben gestemd 197 leden; tegen het amendement, voor het ministerie, 242. Zoodat het kabinet behouden schijnt.

BELGIE

Alles bereidt zich met de grootste drukte tot het vertrek der stichters van de inrigtingen der Belgische Compagnie van colonisatie. De Heer Simons, thans weder geheel en al hersteld, heeft zijne werkzaamheden hervat, en de *Louisa Maria* zal den 6 der loopende maand van de reede van Ostende vertrekken. De *Theodore* zal onmiddelijk daarna alles voor het vertrek uit de haven van Antwerpen gereed maken. Ten onregte hebben eenige dagbladen beweerd dat de hoofden der dienst voor hunne bedieningen hadden bedankt; geene dezer personen heeft geweigerd de eervolle missie te vervullen, die hun is toevertrouwd, tenzij de geneesheer Tosquinet, aan wien het ministerie de vergunning slechts heeft willen toestaan met half soldij. Dit is de eenige rede, die den Heer Tosquinet heeft doen besluiten van eene onderneming aftezien, waarvoor zich naar men ons verzekert eene menigte verzoekers opdoen; de compagnie behoeft slechts te kiezen. Naar hetgeen wij vernomen hebben, zou de benoeming van eenen nieuwen geneesheer reeds geschied zijn.

(*Emancipation.*)

NEDERLAND,

s' GRAVENHAGE 3 Maart.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

De Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben bijkans het onderzoek over de ontwerpen der begrootingswetten ten einde gebragt. De Centrale Afdeeling heeft gisteren avond weder eene bijeenkomst over de voordragt van wet nopens het zegel gehouden.

Gisteren morgen, ten half elf ure, is de Centrale Afdeeling vergaderd geweest over het ontwerp van wet, nopens de grondbelasting, en ten elf urè over de voordragt, ten aanzien van het zegel, telkens met de rapporteurs over het eene en andere ontwerp. Ten half twee ure zijn al de Afdeelingen der Kamer bijeengekomen, ten einde het onderzoek aan te vangen over het ontwerp van wet, tot intrekking en vervanging van Titel VI, Boek II, van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, ten opzigte van het vereffenen van kosten.

— Het voorloopig verslag der Tweede Kamer van de Staten-Generaal over het ontwerp van wet, nopens het regt van Successie is thans opgemaakt en aan de leden rondgedeeld.

Daaruit blijkt, dat het denkbeeld tot wed[...] invoering hier te lande van eene belasting op [...] nalatenschappen in de regte lijn verkregen wor[...]de, bij de groote meerderheid der Kamer erns[...]gen tegenstand heeft gevonden. Hetzelve heeft [...] onbepaalde goedkeuring van slechts negen leden weggedragen, terwijl drie leden, alhoewel in beginsel niet ten gunste van die belasting gestemd, nogtans verklaard hebben daarin te zullen bewilligen, wanneer zij de overtuiging zullen verkregen hebben, dat de benoodigde fondsen op geene andere wijze te verkrijgen zijn. Een lid heeft zijne stem voorbehouden.

Daarentegen hebben 39 leden zich stellig tegen de invoering dier belasting verklaard, en van dezen hebben de meesten hun voornemen te kennen gegeven, om uit dien hoofde het wets-ontwerp zoo als het is liggende af te stemmen.

De volgende beweegredenen zijn in het midden gebragt, als geleid hebbende tot het ongunstig oordeel van de meerderheid omtrent de voorgedragene belasting.

a. In de eerste plaats hebben vele leden opgemerkt, dat het beginsel waarop het wets-ontwerp berust, namelijk dat er bij het overlijden der ouders een belastbare overgang van eigendom bij versterf zou plaats hebben, hunnes inziens, voor minder juist te houden is. Volgens algemeen verspreide begrippen, zijn de kinderen aan te merken als medeeigenaren van de bezittingen der ouders. De bezittingen van beiden maken slechts een geheel, een zoogenaamd familiegoed uit. Dit beginsel is mede in onze burgerlijke wetgeving gehuldigd en ingeweven. Van daar het stelsel eener legitime portie, hetwelk een uitvloeisel is van den algemeenen regel, niet eene uitzondering op denzelven. Van daar ook het regt tot inbezitneming van de goederen der nalatenschap en andere soortgelijke regten. Dat bij schenking onder de levenden een overgangs-regt wordt gevorderd, doet niets ter zake af, omdat zoodanige schenking eene geheel vrijwillige, onverpligte daad is, waaraan de wetgever zonder onbillijkheid, de betaling van eenig regt mogt verbinden, daar toch niemand onder de levenden behoeft weg te schenken, die zulks niet verkiest. Maar bij versterf is de zaak geheel anders gelegen: daar heeft geen eigenlijke overgang van eigendom plaats, omdat het kind, regt hebbende op de nalatenschap der ouders, daarbij slechts treedt in het bezit van hetgeen hem, volgens diezelfde algemeen verspreide begrippen, niet zou kunnen ontnomen worden.

b. Tegen de belasting op de Successie in de regte lijn heeft men in de tweede plaats aangevoerd dat zoodanige belasting als zeer onstaatkundig is te beschouwen, zoowel uit hoofde, van hare impopulariteit, als in verband met de regelen eener gezonde staathuishoudkunde.

c. Doch vooral uit een economisch oogpunt heeft men deze belasting onstaatkundig genoemd. Men heeft zich te dien aanzien beroepen, op de beroemdste schrijvers in het vak van staathuishoudkunde, die alle belastingen, welke het kapitaal treffen en daardoor den nationalen rijkdom verminderen, als hoogst nadeelig hebben gekenmerkt. Daarom acht men eene te groote uitbreiding van het Successieregt in het algemeen ongeraden en schadelijk. Maar in het bijzonder acht men zulks waar, ten aanzien van het regt van Successie in de regte lijn, alzoo de belasting daarbij juist het kapitaal zou treffen, hetwelk tot voortzetting van het bedrijf of den staat des overledenen niet kan gemist worden. Uit dat oogpunt zou men vreezen dat, zoodanige belasting inderdaad den handel en de nijverheid zou kunnen belemmeren, en zoo zij al de armoede niet bereiken kan, dan toch ontwijfelbaar, door vermindering van het nationaal crediet, tot armoede zou leiden.

d. Als eene vierde algemeene aanmerking is in het midden gebragt, dat niet alleen het *werkelijke* maar ook het *ingebeelde* kapitaal, het crediet, door eene belasting op de nalatenschappen in de regte lijn zou kunnen worden aangetast [...]

hield men zich overtuigd, dat de bekendheid der fortuine in een handeldrijvend land tot groot nadeel van het crediet zou strekken, omdat men in den handel veeltijds grootere kapitalen moet inzetten, dan in den boedel aanwezig zijn. — En dat de vrees voor zoodanige bekendheid niet denkbeeldig is, meende men dat de ondervinding genoegzaam had bewezen.

e. Eene vijfde bedenking welke tegen de voorgestelde belasting is geopperd, betreft hare strekking tot bevordering van onzedelijkheid. Daar zij het eigenbelang in strijd brengt met het geweten, vreest men dat zij de belanghebbenden zal uitlokken tot meineed, en tot ontduiking van de wet tevens, waartoe zij zoo vele en gemakkelijke gelegenheden aanbiedt. En deze heillooze gevolgen vreest men te meer, om dat de belasting impopulair zijnde, velen uit dien hoofde geene zwarigheid zullen maken, om haar door allerlei verkeerde praktijken te ontduiken. De mogelijkheid hiertoe bestaat wel is waar alleen ten aanzien van de roerende goederen, voornamelijk van effecten: maar vermits laatstgemelde bijkans de helft van het vermogen der natie uitmaken, kan men diensvolgens niet toestemmen, dat de mogelijkheid tot fraude zoo weinig zou beteekenen.

f. Het gevolg hiervan zou zijn, en zulks werd als een zesde hoofdbezwaar tegen de belasting aangevoerd, dat zij de groote fortuinen en portefeuille slechts weinig zal kunnen treffen, terwijl de onroerende goederen, hijpotheken en ingeschreven kapitalen den meesten last zullen dragen. In het bijzonder zoude men vreezen, dat zij den middelstand zou treffen, en deze oordeelt men, behoeft niet bezwaard te worden. Minderjarigen en voorts alle eerlijke en naauwgezette lieden zouden in de belasting deelen, terwijl zij, die minder naauwgezet dachten, zich daaraan zouden weten te onttrekken. Die belasting zou dus onevenredig dragen en in de toepassing tot groote onbillijkheid leiden. Die zijne grootouders verliest en daarna zijne ouders, zouden in de belasting *tweemaal*, — die zijne ouders vóór zijne grootouders verloren heeft, zoude daarin slechts *eenmaal* dragen. En daar het de bedoeling zoude wezen om de belasting na verloop van weinige jaren weder af te schaffen, meende men dat zij slechts die bezittingen zoude treffen, welke gedurende dat korte tijdvak bij versterf zouden verkregen worden, terwijl alle overige, waaromtrent zij zou behooren te werken om gelijkmatig te treffen, daarvan verschoond zouden blijven.

Eindelijk werd nog tegen de voorgestelde heffing aangemerkt, dat zij, in aanmerking genomen de omstandigheden onder welke zij plaats zou hebben, in vele plaatsen zeer hard en stuitend voor het gevoel zoude zijn. Op het oogenblik, dat kinderen hunne dierbaarste betrekkingen verliezen, zouden zij tevens beroofd worden van een gedeelte der ouderlijke besparingen. Niettegenstaande bij den dood der ouders de inkomsten van het huisgezin niet zelden aanzienlijk verminderen, zoude de schatkist op het overblijvende hare regten doen gelden. Men zag hierin eene verhooging van het ongeluk door belasting, en meende, dat deze daardoor hatelijk worden en tot misnoegen aanleiding zou geven.

Terwijl men alzoo de belasting op de erfenissen in de regte lijn, oneigenaardig, onstaatkundig, onzedelijk, ongelijk drukkend en hatelijk heeft genoemd, is bij velen de vraag geopperd, of dan wel de noodzakelijkheid om tot stijving der schatkist tot eene zoo bedenkelijke heffing de toevlugt te nemen, zoo dringend is te achten? Velen verklaarden niet overtuigd te zijn, dat op deze vraag een bevestigend antwoord zou passen: volgens hun gevoelen waren de behoeften van den staat niet van dien aard, dat daarin door de gewone middelen niet zou kunnen voorzien worden, immers wanneer de Regering met ernst op bezuinigingen bedacht wilde zijn. Sommigen oordeelden het uit dien hoofde noodig, om het onderzoek der begrootingen over 1844 en 1845 aan de behandeling van het tegenswoordig wetsontwerp vooraf te doen gaan, omdat men zich vleide, dat door besnoeijing der uitgaven de noodzakelijkheid der voorgestelde belasting welligt zou vervallen. Mogt men zich te dien aanzien bedriegen, dan zouden er, naar het oordeel van de meesten nog wel andere middelen zijn, die evenzeer aan het oogmerk voldoen en meer zouden zijn aan te prijzen. In zoodanig geval verklaarden sommigen, dat zij zelfs de voorkeur aan eene belasting op het inkomen zouden geven. Daarin althans zou, hunnes erachtens, niets onbillijks gelegen zijn en zulk eene belasting zou het voordeel hebben, van niet onredelijk en niet ongelijk drukkende te zijn.

— Ook de verhooging van Successie-regt in de zijdlinie. heeft betrekkelijk geringen bijval gevonden; 32 leden hebben zich stellig tegen de voorgestelde verhooging verklaard.

Zitting van Vrijdag den 3 Maart.

Opening ten half drie ure.

In deze zitting is ingekomen:

1°. Eene Koninklijke boodschap, begeleidende een ontwerp van wet tot vervanging van sommige artikelen van het Burgerlijk Wetboek, betrekkelijk de boedelscheiding.

2°. Eene Koninklijke boodschap, begeleidende een ontwerp van wet tot vervanging van Art. 695 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering. Deze ontwerpen zullen worden gedrukt en naar de afdeelingen verzonden.

3°. Een adres van den heer A. B. E. van Riemsdijk te Maastrigt verzoekende in aanmerking te komen bij de eventuele voorziening in de ontstane vacature in het collegie van raden en generaalmeesters van 's Rijksmunt.

4°. Een aantal sectien behelzende bedenkingen op het zegel der patenten, en het judicieël tarief. Alle deze stukken zijn naar de daartoe benoemde commissie verzonden, welke commissie vervolgens eenige rapporten heeft uitgebragt.

Tot rapporteurs over de ontwerpen van wet betrekkelijk de Begrootings-wetten (zoo wel uitgaven als middelen) zijn benoemd: de heeren Tromp, Enschedé, Hinlopen, van Dam en van den Bosch; terwijl tot rapporteurs over het ontwerp van wet, tot wijziging van sommige artikelen van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, zijn benoemd, de Heeren Gouverneur, Enschedé, Uitwerff Sterling, de Man en Schooneveld.

— Men schrijft ons uit Brussel:

Mevrouw de Baronnesse Falck, was voorleden Dingsdag avond eene visite gaan maken aan Lady Legmour, en haar rijtuig stond voor het hôtel der Engelsche ambassade, toen het paard van een der guides, die buiten de poort exerceerden, op hol gegaan zijnde, zoo digt langs het rijtuig rende, dat de lakeij van Mevrouw Falck, die op dat oogenblik het portier wilde openen, bijna verpletterd werd.

Het paard stortte op de plaats neder en viel met den kop door het glas van het portier, zoodat Mevrouw Falck door den hevigen schok ligt gekwetst en in eene hooge mate ontsteld, naar hare woning gebragt is geworden. Men hoopt echter, dat dit ongeval geen ernstige gevolgen zal hebben voor de echtgenoot van den Nederlandschen gezant. De toestand van den lakeij is ongelukkiglijk zeer bedenkelijk.

— 's GRAVENHAGE 2 Maart. Heden morgen is alhier het volgende bulletin uitgegeven:

» De herstelling van Z. M. Koning Willem Frederik, Graaf van Nassau, is sedert het laatste berigt dermate vooruitgegaan, dat weldra Hoogstdes zelfs genezing zal kunnen worden medegedeeld.

Beckers, Everard, Natorp.

— Dezer dagen is het geschenk voltooid, hetwelk de stad 's Gravenhage voor HH. KK. HH. den Erf-Groothertog en de Erf-Groothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach, ter gelegenheid van Hoogstderzelver huwelijk, in het vorige jaar had besteed, doch dat destijds nog niet in gereedheid kon zijn. Het is door den Heer P. de Meyer, goud- en zilversmid van het Koninklijke Huis te dezer stede, vervaardigd en eenige dagen ten raadhuize ter bezigtiging gesteld. Het is een prachtig zilveren dessertstuk, in den moyen-âge-stijl: het bestaat uit eenen *ajour* bewerkten fruitmand, of zoogenaamde corbeille, met twaalf lusters, welke gedragen of ondersteund wordt, door drie fraaije met elkander door guirlandes verbonden kolommen. Het is een wezentlijk prachtstuk, hetwelk de goedkeuring en lof van allen, die het reeds bezigtigd hebben, wegdraagt. De teekening daarvan is door den beroemden Nederlandschen beeldhouwer van der Ven vervaardigd. Zoowel dezen als den bewerker strekt het allezins tot eer. De Heer de Meyer heeft het genoegen mogen smaken, dat HH. MM., bij gelegenheid dat hij dit kunstgewrocht aan Hoogstderzelver ter bezigtiging mogt aanbieden, hem Hunne bijzondere goedkeuring betuigden. Bij soortgelijke stukken, die in den laatsten tijd in Duitschland vervaardigd zijn, zal dit voorzeker eene waardige plaats beslaan.

Particuliere Correspondentie van den
NOORD-BRABANDER.

ROME 20 Februarij 1843.

De berigten omtrent de wondervolle kruisverschijning in Nankin, alsook de gegronde hoop van in dat land met goed gevolg het geloof te kunnen verkondigen, bevestigen zich zoodanig, dat er geen gegronde reden meer overblijft om daar aan te twijfelen. Reeds heeft de Propaganda alhier het berigt doen drukken, dat de Apostolische Vikaris van die streek omtrent genoemde kruisverschijning heeft overgezonden. Missionarissen van verschillende geestelijke ordens, op hoop van een rijke oogst voor de Katholijke Kerk aldaar in te zamelen, zijn deels reeds naar China vertrokken, deels op het punt van die reis te ondernemen.

Onze correspondent bemerkt te regt, dat hierdoor eene vergoeding te wachten is voor de wreeden roof, dien de Katholijke kerk onlangs heeft moeten lijden van den tyran van het Noorden.

Mengelwerk.

In het *Nederlandsch Nieuwsblad* van den 4 Maart, komt een artikel voor, dat zeer opmerkelijk is. Het betreft de bedoelingen eener partij, welke wij altijd bestreden hebben, namelijk de oligarchie. Als men nu in aanmerking neemt, dat de Dominocratie op de voorhoede der oligarchie staat, dan zal men begrijpen kunnen, welke de zin is van gemeld artikel, waaruit wij het volgende afschrijven:

« Een hechte band, een vast vereenigingspunt daartoe bieden zich ook nu nog, gelijk zoo menigmaal in de vroegere geschiedenis dezer Landen, aan: *de Dynastie van Oranje*. Denk haar, zoo het u mogelijk is, uit ons midden weg; denk u in hare plaats die *Oligarchie*, welke zich zoo aanstonds verheft, wanneer het Nederland aan een algemeen hoofd, aan een algemeen vereenigingspunt ontbreekt. Verwijder in uwe gedachten dat Hoofd van onzen grond, hetwelk, door de Grondwet boven allen verheven, allen beschermt, allen binnen de grenzen hunner magt en hunner pligten houdt, waarin de wenschen, de belangen, de krachten van alle Provincien zich gezamenlijk ontmoeten, zich openbaren, zich vereenigen en ontwikkelen, en dat alles naar één algemeen gemeenschappelijk doel kan doen henen rigten: — het geluk, den bloei, de kracht, de eer *van allen*; denk u dat vereenigpunt weg, zeggen wij, en beantwoord daarna u-zelven de vraag, wat er, — bij de tegenwoordige gesteldheid van Europa, bij den ontwikkelden geest en de diep gevoelde behoefte aan eerbied, aan zorg voor *aller* regten, voor *aller* belangen, — van de onafhankelijkheid van Nederland, bij gemis aan eene krachtige hand, welke den pijlenbundel te zamen vat en vereenigd houdt, worden moet. Wat anders werd van dit land dan eene verdeelde, versnipperde plek gronds zonder naam? Wat anders van het volk, dan een hoop miskende, verachte, verguisde, geplunderde onderdeeligen, zonder roem, zonder eer, zonder kracht, zonder vaderland?

« Mogen zij dit toch wel begrijpen, zij, die op eene heimelijke wijze aan het welzijn, aan de krachten des gemeenen lands knagen; die den boosaardigsten laster niet ontzien, om, ware het mogelijk, de Dijnastie in de achting, de liefde en het vertrouwen des volks te doen dalen! Moge de Natie, hetzij dan dat dit heillooze gif van zekere hooge côterie afdale, hetzij dat hetzelve verspreid worde door menschen, die onder het schuim der maatschappij, en nergens elders, eene rustige plaats vinden kunnen; — moge de Natie, zeggen wij, zich wachten voor een voorbarig, ongegrond, voor een liefdeloos oordeel, en om aan zoo verachtelijke, lasterlijke pogingen eenig voedsel of vertrouwen te schenken!

« Onmatige heerschzucht; vrees voor eene regtmatige bescherming des volks tegen den willekeur van kleine tirannen; afschuw van die staatkundige wijsheid en billijkheid, welke in ieder ingezeten den vrijen staatsburger ziet, acht en waardeert, en allerwege de verdiensten huldigt, zij mogen dan al of niet met den straalkrans van geboorte, van rijkdom en andere voorregten zijn omgeven; — *dat* zijn de oorzaken van den wrevel, van het misnoegen, van den weerzin bij sommigen, tegen de verrijzende orde van zaken, — orde welke door geene intrigues is te keer te gaan, evenmin als men den loop eener rivier met een' rietbos stremmen kan; — van dáár, uit *die* troebele bron, wellen de boosaardigste pogingen op, waarop wij zoo ernstig de aandacht vestigen, omdat, hoe gering het getal ook zijn moge dat zich daaraan schuldig maakt, het standpunt van waar die aantijgingen nu en dan worden uitgeslingerd, aan deze een blinkend vernis mededeelt, hetwelk hij alligt bij minder doordenkenden voor het kenmerk van geloofwaardigheid gehouden wordt.

Onder het bestuur van Oranje werden aan het Vaderland wonden geslagen: onder het bestuur van Oranje kunnen en zullen die geheeld worden.

Doch de Natie zij en blijve op hare hoede, en late zich het vertrouwen op — de achting, de liefde voor Oranje niet weglasteren, dat onmisbare steun- en vereenigingspunt voor het gemeenschappelijk welzijn, voor de nationale kracht, niet verzwakken; iets waartoe enkele ontevredene heerschzuchtigen van binnen, en zoo menig ijverzuchtige benijder van buiten, zoo gaarne de hand zouden leenen.

« De laster dan, Landgenooten, nog eens, wapent er u tegen! Er bestaat, ontveinst het u niet, want het is blijkbaar, een booze geest, waar dan ook genesteld, die het operatie-plan, tot het bereiken van voor alsnog zorgvuldig verborgene oogmerken, van *deze* zijde begint ten uitvoer te leggen. Men benijdt, men bedreigt, men ondermijnt uwe gehechtheid en trouw aan de Dijnastie. Deze vernietigende, vernietigt met den band uwer *eendragt;* en dit doel bereikt hebbende, zou men u hebben doen verliezen wat alleen u redden, u behouden, u krachtig en welvarend maken kan!»

Advertentien.

*** Heden overleed in den ouderdom van 29 jaren, tot mijne bittere droefheid mijne geliefde Echtgenoote *JOHANNA CATHARINA WOUTERS* geboren te *Grave*, voorzien van de H. Sacramenten onze Moeder de H. Kerk.

Neer den 28 *Februarij* 1843.

J. THEELEN WOUTERS.

Verzoek van rouwklagte verschoond te blijven en deze voor algemeene kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed tot bittere droefheid van Hare Kinderen en Behuwd Kinderen in den ouderdom van ruim 80 jaren, Mejufvrouw *MARIA CORNELIA RUTTEN* Weduwe de Heer *A. WAKKERS* voorzien van de genade middelen der stervenden.

Grave, den 2 Maart 1843.

*** Er wordt gelegenheid aangeboden, tot het plaatsen van een paar JONGE LIEDEN van fatsoenlijke Familie, op een **Kantoor** ter dezer stede. Adres eigenhandig geschreven brieven, *franco*, onder Letter R. bij den uitgever dezer.

*** Bij den Drukker en Uitgever dezes zijn te bekomen:

COMPENDIUM THEOLOGIÆ MORALIS sancti A.-M. de Ligorio, Auctore D. Neyraguet, presbytero dioecesis ruthenensis, missionario: complectens tùm THEOLOGIÆ MORALIS, tùm operis cui titulus HOMO APOSTOLICUS, etc., substantiam solamque auctoris doctrinam, meliori ordine digestam, servatis quantùm fieri potuit, ipsius textûs verbis. Juxta ultimam editionem, revisam et auctam. 2 vol. *f* 3,00.

DE MAEND MEERT, toegewijd aan den glorierijken Aertsvader den Heiligen Joseph, om zyne vermogende hulp te verkrijgen gedurende het leven, en in de uer van onze dood. Naar het Fransch vertaald. *f* 0,60.

LE MOIS DE MARS consacré au Très-Glorieux Patriarche Saint Joseph, pour obtenir son puissant secours pendant la vie et à l'heure de la mort. Ouvrage traduit de l'Italien. *f* 0,50.

LE CIEL OUVERT par la confession sincère et par la Fréquente Communion, ouvrage ou l'on trouve des histoires propres a éloigner du sacrilége et a ranimer la foi des fidèles sur la présence réelle de Jésus-Christ dans la sainte eucharistie; par M. L'Abbé Favre, Missionnaire. *f* 0,60.

LA DOULOUREUSE PASSION de Notre Seigneur Jésus-Christ, d'après les méditations d'Anne Catherine Emmerich, religieuse augustine du couvent d'Agnetenberg a Dulmen, morte en 1824 Traduite de l'allemand. Deuxième édition Belge entièrement conforme à la troisième édition allemande. *f* 1.75.

HET SMARTELIJKSTE LIJDEN van onzen Heer Jesus Christus, naar de beschouwingen der zuster Anna Catharina Emmerich, Non in het klooster der Augustinessen van den Agnieten-berg te Dulmen (in Westfalen), overleden den 9 Februarij 1824, benevens hare Levensschets. Naar de vierde Hoogduitsche Uitgave, vermeerderd met de mededeelingen der zuster over het Laatste Avondmaal. *f* 3,00.

OVERDENKINGEN en bewegingen op het Lijden van Jesus Christus, door den H. Alphonsus de Liguori. Vertaald uit het Italiaansch werk de Horlogie van het Lijden. *f* 0,55.

DEN WEG TOT DEN HEMEL door de regtzinnige belijdenis zijner zonden en het menigmaal naderen tot de H. Communie. Een werksken in hetwelk geschiedenissen gevonden worden die zeer voordeelig zijn om de geloovigen van de heiligschenderijen te verwijderen en hun geloof te verlevendigen in de wezenlijke tegenwoordigheid van Jesus-Christus in het Allerheiligste Sacrament des Autaars; door den abt Favre, Missionaris. Vrijelijk uit het Fransch Vertaald. *f* 0,60.

AALTJE DE VOLMAAKTE EN ZUINIGE KEUKENMEID. Nederlandsch Keukenboek voor Koks, Keukenmeiden en Huismoeders Leerende, op de minst kostbare, gemakkelijkste en smakelijkste wijze, het Braden, Koken, Stoven, Inleggen, Konfijten, Droogen enz. van alle spijzen, en het Bereiden van eenige welsmakende Dranken, alle welke meerendeels in een burgerhuishouden worden aangerigt. Gevolgd door eene HUIS-APOTHEEK, bevattende een aantal beproefde en heilzame Huismiddelen. Achtste op nieuw verbeterde en vermeerderde Druk. *f* 1,00.

DE NIEUWE, ZUINIGE, GELDERSCHE KEUKENMEID, leerende het bereiden van Soepen, Vleesch, Visch, Wild en Gevogelte, Groenten, enz. Het Inmaken en Confijten van Vleesch, Vruchten, enz. alsmede het Maken van Taarten, Gebakken, Crèmes, Geestrijke Koude en Warme Dranken, Azijnen, enz. Tweede Druk. *f* 0,75.

DE WARE BRUID VAN JESUS CHRISTUS of de door de oefening der kloosterlijke deugden geheiligde Ordenspersoon, voor kloostergeestelijken van beiderlei geslacht. Door den H. Alphonsus Maria de Liguori, vertaald uit het Italiaansch door eenen priester uit de vergadering des Allerheiligsten Verlossers. 2 deelen. *f* 1,80.

☞ In de volgende nummers zullen meerdere soorten van KERK- en LEESBOEKEN tot veel verminderde prijzen worden aangekondigd, degenen welke genegen mogten zijn uit deze bovenstaande lijst eenige werken aan te vragen, gelieve nog de twee volgende nommers af te wachten, waaronder zich welligt iets kan bevinden, dat men verlangt, en dan te gelijker tijd kan besteld en verzonden worden.

*** Bij *A. J. BOCKMEULEN* Goud en Zilversmid te *Boxmeer* zijn weder verkrijgbaar: Een fraai VENERABEL en CIBORIEN van drie tot zes honderd Hostien, KELKEN, WIEROOKVATEN met Scheepjes etc. Verders wordt bij denzelven gevraagd met primo Mei, een **LEERLING** uit den beschaafden stand en van de R. K. Godsdienst, men adressere zich met Brieven franko.

*** De Boekhandelaar *J. R. VAN ROSSUM* te *Utrecht*, heeft uitgegeven en alom verzonden:

1°. De AANBIDDING in Geest en Waarheid, uit het Fransch, door J. G. van Wennekendonk Kath. Pastoor.

2°. ONDERRIGTINGEN, OVERDENKINGEN en GEBEDEN, voor Roomsch-Katholijken uit het Fransch, door J. G. van Wennekendonk, Kath. Pastoor.

Beide GEBEDENBOEKEN zijn *Kerkelijk Goedgekeurd*, en in verschillende banden, bij de meeste R. K. Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld.

*** Er wordt gevraagd om dadelijk, of uiterlijk met Mei in dienst te treden, een **Kok** van de Katholijke Godsdienst, getuigenissen kunnende leveren zoo van bekwaamheid in zijn vak als van een zedig en godsdienstig gedrag. Adres in persoon of met vrachtvrije brieven bij *J. G. MEIJER* Boekverkooper te *Kuilenburg*.

Bloedzuigers.

Wekelijks versch uit de vijvers voor eenen Civielen prijs verkrijgbaar *T. F. BARICKX* Apotheker te *'s Bosch*.

Bij toeval te

HUUR of te KOOP

Een zeer Nette, goed ingerigte en wel beklante **Bierbrouwerij** met MOUTERIJ, van alles goed voorzien wat tot eene Complete BROUWERIJ benoodigd is, ook des verkiezende met een HEERENHUIS, in een van de voornaamste Plaatsen van *Noord-Braband*, of waarin men ook niet ongenegen zoude zijn met IEMAND uit den fatsoenlijken stand en R. C. Godsdienst te willen assosieren. Adres onder Letter V. W. bij den Uitgever dezes, *brieven franco*.

Geldbeleggingen

of

LIJFRENTE

en

VERZEKERINGEN OP HET LEVEN.

De Maatschappij van Algemeene Assurantiën op het LEVEN, de dotale Fondsen en de Overlevingen gevestigd te *Brussel*, en goedgekeurd door Koninklijk besluit van 12 Junij 1824, is vertegenwoordigd door Agenten in geheel het Rijk en in vreemde plaatsen. hare wezenlijke Kapitalen beloopen tot nabij de *DRIE MILLIOEN VIJF MAAL HONDERD DUIZEND FRANCS*, en zij betaalt jaarlijks meer dan *DRIE MAAL HONDERD DUIZEND FRANCS* Lijfrente.

De verrigtingen der Maatschappij hebben tot voorwerp de verzekeringen van Kapitalen betaalbaar na den dood, of ingeval van leven op een bepaald tijdstip. De constitutien van LIJFRENTEN. PENSIOENEN aan Weduwen en Ambtenaars. van HUWELIJKS-GIFTEN, aan de Kinderen. AANKOOP op LIJFRENTE van RENTEN SCHULDBEKENTENISSEN, AKTIEN en ONROERENDE GOEDEREN. Zij koopt insgelijks hetzij met GEREED GELD of op LIJFRENTE, de VRUCHTGEBRUIKEN en de NAAKTE EIGENDOMMEN.

Men kan aldaar Prospectussen; Tarieven en alle wenschelijke inlichtingen bezorgen hetzij bij den Agent A. C VAN DER MEULEN Junior, in de Hinthamerstraat, Wijk C No. 86 te *'s Hertogenbosch*, of op het Secretariaat Generaal der Maatschappij te *Brussel*, in de nieuwe Bergstraat No. 48.

Errata.

In het Hoofd Artikel van het voorgaande nummer zijn eenige hinderende fouten ingeslopen, welke de goedgunstige lezer gelieve te verbeteren. Kol: 1 reg. 24 staat: *Dit heeft* DUS *de Tijdgenoot*, het hoort te zijn: *Dit heeft* ONS *de Tijdgenoot*. In de 3. Kol. 2. Regel staat *wijsheid*; en moest *regtigheid*. In den 10. Regel staat *takt van zolken welke* HEN *eigen was*; in plaats van *welke* HEN *eigen was*.

's Bosch bij D. A. A. DE ROOY.